

4.11.2025

VK/49056/2025

Föreskrift om förteckningar som ska uppgöras i samband med bokslutet

En förteckning över osäkra kundfordringar i reskontra läggs till bland förteckningarna som ska uppgöras i samband med bokslutet.

Dessutom inkluderas i föreskriften befintliga förteckningar över *budgetbokföringskonton som börjar med siffran 6* samt *beslut om betalning av utgifter som hänför sig till tidigare år ur det löpande årets anslag*.

Osäkra kundfordringar i reskontra

Bokföringsenheten ska med hjälp av en förteckning specificera öppna fordringar bland kundfordringarna som har förfallit till betalning för minst ett år tillbaka och som inte längre är föremål för aktiva indrivningsåtgärder. Detta görs från den äldsta till den senaste i förfallo- eller indrivningslåsningsordning. Förteckningen ska innehålla kundfordringens faktura- och verifikatnummer, belopp, förfallodag samt indrivningsspärr eller -låsning. Förteckningen ska separat för varje fordran motivera varför fordran är öppen i reskontran. Förteckningen undertecknas av bokföringsenheten.

Statens revisionsverk har i revisionsiakttagelserna av de gemensamma processerna rekommenderat att det utvecklas en separat uppföljning av fordringar som på basis av 66 c § i förordningen om statsbudgeten (1243/1992) bör avföras från försäljningsfordringarna i bokföringen. *I bokslutet upptas fordringar till nominellt belopp, dock högst till det sannolika värdet.* I revisionsiakttagelserna har det lyfts fram att det i kundfordringarna finns över ett år gamla fordringar som inte är föremål aktiva indrivningsåtgärder.

Förordningen om statsbudgeten (122/1992) tar inte i detalj ställning till värderingen av kundfordringar. Enligt 24 c § (5.12.2024/757) i lagen om statsbudgeten (423/1988) *meddelar Statskontoret behövliga föreskrifter om detaljer i fråga om upprättandet av bokföringsenheternas bokslut samt detaljer i fråga om skötseln av redovisning och om andra funktioner och förfaringssätt inom ekonomiförvaltningen.* På upprättandet av detaljer i värderingen av kundfordringar har revisionsverkets revisionsiakttagelser och Bokföringsnämndens utlåtande 1827/28.10.2008 tillämpats.

Avförande från kundfordringar innebär i praktiken att en fordran avförs från kontot. Om en kundfordran inte kan avföras från konto ska den i bokslutet tas upp som en osäker kundfordran i reskontra. En fordran klassificeras som osäker när det har gått över ett år sedan den förföll till betalning och den har en indrivningsspärr eller -låsning och därför inte är föremål för några aktiva indrivningsåtgärder.

4.11.2025

VK/49056/2025

Enligt bokföringsnämndens utlåtande 1827/2008 kan osannolikheten för fordringar bedömas som en bedömning av huruvida bokföringsföresättningen för fordran uppfylls. Om det åtminstone är möjligt att en fordran blir öppen, kan fordran anses vara osäker och den ska utredas i bokslutet, om det inte är möjligt att bokföra den som kostnad.

Statens revisionsverk har vid revisionen fäst uppmärksamhet vid över ett år gamla öppna kundfordringar. Enligt 5 § i förordningen om grunderna för avgifter till staten (211/1992) kan en myndighet bevilja betalningstid för en offentligrättslig fordran för högst ett år. Under året har också de olika faserna i den juridiska indrivningen slutförts. Således kan det anses motiverat att det är osannolikt att en över ett år gammal fordran blir betald. Klassificeringen är densamma för såväl offentligrättsliga som andra fordringar.

Med indrivningslåsning eller -spärr avses sådana låsningar eller spärrar för en fordran där en låsning som förhindrar indrivningsåtgärder har antecknats för en öppen fordran i fall där det förekommer osäkerhetsfaktorer i betalningen av fordran eller indrivningen av fordran har upphört på grund av en spärr. Med indrivningsspärr avses en situation där indrivningen upphör till exempel på grund av gäldenärens medellöshetshinder, varvid ingen prestation fås för fordran.

Osäkra fordringar ska utredas genom en förteckning som upprättas i samband med bokslutet. Enligt bokföringsnämndens utlåtande bedömningen av sannolikheten görs skilt för varje fall och senast vid upprättandet av bokslutet. Bokföringsenheten ska med hjälp av förteckningen utreda varje öppen kundfordran separat. Eftersom utredningen görs av en bokföringsenhet undertecknas förteckningen också av bokföringsenheten.

Saldon för konton som börjar med siffran 6 i budgetbokföringen och beslut om betalning av utgifter som hänför sig till tidigare år ur det löpande årets anslag

Dessutom innehåller föreskriften från och med nu befintliga förteckningar över *budgetbokföringskonton som börjar med siffran 6 samt beslut om betalning av utgifter som hänför sig till tidigare år ur det löpande årets anslag*. Saldona för budgetbokföringskonton som börjar med siffran 6 har redan tidigare funnits hos Palkeet i samma materialunderlag för bokslutsförteckningarna som denna föreskrift gäller, men bestämmelser om dem har tidigare endast funnits i kontoplanen. Denna förteckning över konton som börjar med siffran 6 har i Handboken om statens bokföring också kallats "annan bokslutsspecifikation" (termen har ingen särskild författningsgrund), men det är motiverat att behandla den som bokslutsförteckning i samma föreskrift för enhetlighetens skull. Då finns bestämmelser om allt material i fråga i samma föreskrift. Det är fråga om en verifikatförteckning där saldot för budgetkonton som börjar med siffran 6 vid bokslutstidpunkten specificeras i sin helhet, om det finns ett utfall.

Bestämmelser om en förteckning över *beslut om betalning av utgifter som hänför sig till tidigare år ur det löpande årets anslag* finns i finansministeriets

4.11.2025

VK/49056/2025

beslut VN/16717/2024. Enligt FM:s beslut ska bokföringsenhetens beslut tas upp på förteckningen per finansår, moment och faktura. Förteckningen ska göras endast om beslut om betalning av utgifter som hänför sig till tidigare år ur det löpande årets anslag har fattats (med stöd av 20 § i budgetlagen). I diskussionen mellan Palkeet och Statskontorets redovisningsstyrning har det framkommit att detaljerna i anslutning till upprättandet och presentationen av denna förteckning har varit oklara vid kundämbetsverken. Enligt Redovisningsstyrningen är det motiverat att dessa förteckningar införs i föreskriften och upprättas i samband med bokslutet för att säkerställa ett enhetligt presentationssätt och den interna kontrollen som hänför sig till användningen av anslag. Palkeet har en färdig mall för förteckningen enligt föreskriven presentationsform. Efter remissrundan preciserades föreskriften så att administrativa beslut krävs för denna förteckning – ett utgiftsbeslut räcker inte. Det precisades också att förfarandet inte gäller situationer där en utgift som hör till föregående år betalas från det årets överförda reservationsanslag.

Enligt föreskriften ska alla förteckningar undertecknas av den som upprättar dem. Upprättaren kan delvis variera, eftersom det även i balansspecifikationer kan vara antingen bokföringsenheten eller Palkeet som upprättar dem. I praktiken är det bokföringsenheten som upprättar och undertecknar åtminstone förteckningarna över osäkra kundfordringar samt utgifter som hör till föregående år men betalas från innevarande års anslag.

Distribution

Bokföringsenheterna och de statliga fonderna utanför budgeten samt Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning

För kännedom

Finansministeriet/Budgetavdelningen
Statens revisionsverk